

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2017/2302 НА СЪВЕТА**от 12 декември 2017 година****в подкрепа на дейностите на ОЗХО за подпомагане на операциите по почистване на бившия обект за съхранение на химическо оръжие в Либия в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение**

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 20 юли 2016 г. изпълнителният съвет на Организацията за забрана на химическото оръжие (ОЗХО) прие решение ЕС-М-52/DEC.1, озаглавено „Унищожаване на оставащото химическо оръжие в Либия“, и отправи искане към генералния директор на ОЗХО да подпомогне Либия в разработването на изменен план за унищожаване на химическото оръжие от категория 2 в Либия.
- (2) На 22 юли 2016 г. Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации прие Резолюция 2298, в която приветства и одобри Решение ЕС-М-52/DEC.1 и отправи искане към генералния директор на ОЗХО да докладва редовно на Съвета за сигурност до приключването и потвърждаването на процеса на унищожаване.
- (3) На 27 юли 2016 г. изпълнителният съвет на ОЗХО прие решение ЕС-М-52/DEC.2 относно подробните изисквания за унищожаването на оставащото химическо оръжие от категория 2 в Либия.
- (4) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение („Стратегията“), в която се подчертава решаващата роля на Конвенцията за забрана на разработването, производството, натрупването и употребата на химическо оръжие и за неговото унищожаване („Конвенцията за химическото оръжие“) и на ОЗХО за създаването на свят без химическо оръжие.
- (5) Съюзът активно изпълнява Стратегията и привежда в изпълнение мерките, изброени в глава III от нея, по-специално като отпуска финансови средства в подкрепа на конкретни проекти, осъществявани от многостранни институции като ОЗХО.
- (6) На 1 август 2016 г. генералният директор на ОЗХО публикува бележка, в която се призовава за доброволни вноски в новия доверителен фонд в подкрепа на Либия (S/1400/2016).
- (7) На 29 септември 2017 г. ОЗХО отправи искане към Европейския съюз да обмисли отпускането на своевременна помощ за финансиране на операциите по почистване на обектите в Либия за унищожаване и съхранение на химическо оръжие.
- (8) Съюзът е категоричен и последователен поддръжник на ОЗХО при изпълнението на нейния мандат. В Декларацията на ЕС от 7 април 2017 г. се посочва, че Съюзът ще продължи да подкрепя усилията и дейността на ОЗХО.
- (9) Техническото изпълнение на настоящото решение следва да бъде възложено на ОЗХО. Подкрепяните от ЕС проекти могат да бъдат финансирани единствено чрез доброволни вноски в полза на техническия секретариат на ОЗХО. Предоставянето на такива вноски от страна на Съюза ще способства за това ОЗХО да може да продължи да изпълнява задачите си, посочени в съответните решения на изпълнителния съвет на ОЗХО.
- (10) Надзорът на правилното изпълнение на финансовия принос на Съюза следва да бъде възложен на Комисията,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът подкрепя ОЗХО за пълното унищожаване на запасите от химическо оръжие в Либия, което подлежи на мерките за проверка по Конвенцията за химическото оръжие.

2. Проектът, подкрепен с настоящото решение на Съвета, допринася за разходите, свързани с операциите на ОЗХО по почистване на бившия обект за съхранение на химическо оръжие в Ruwagha, Либия.

Подробно описание на проекта се съдържа в приложението.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП) отговаря за изпълнението на настоящото решение.
2. Техническото изпълнение на дейностите, посочени в член 1, параграф 2, се възлага на ОЗХО. ОЗХО изпълнява тази функция под ръководството на ВП. За тази цел ВП сключва необходимите договорености с ОЗХО.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на проекта, посочен в член 1, параграф 2, е 3 035 590,80 EUR.
2. Разходите, които се финансират от сумата по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.
3. Комисията упражнява надзор на правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва споразумение за финансиране с ОЗХО. В споразумението за финансиране се посочва, че ОЗХО трябва да осигури видимост на приноса на ЕС, съответстваща на неговия размер.
4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение за финансиране във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за евентуалните трудности в хода на този процес и за датата на сключване на споразумението за финансиране.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от ОЗХО. Тези доклади служат за основа на оценката, извършвана от Съвета.
2. Комисията предоставя на Съвета информация по финансовите аспекти на изпълнението на проекта, посочен в член 1, параграф 2.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 20 месеца след датата на сключване на посоченото в член 3, параграф 3 споразумение за финансиране между Комисията и ОЗХО или шест месеца след влизането му в сила, ако към тази дата не е сключено споразумение за финансиране.

Съставено в Брюксел на 12 декември 2017 година

За Съвета
Председател
S. MIKSER

ПРИЛОЖЕНИЕ

1 Контекст

През февруари 2014 г. Либия приключи унищожаването на химическо оръжие от категория 1 в обекта в Ruwagha, провинция Al Jufra. В резултат на процеса на унищожаване 24 транспортни контейнера бяха запълнени с токсични отпадъци, а три контейнера бяха запълнени със солеви разтвори. През 2016 г. Либия беше в състояние да декантира химическо оръжие от категория 2 (прекурсори), което беше складирано в 45 цистерни в лошо състояние, в нови контейнери, съответстващи на изискванията на Международната организация по стандартизация (ISO). В съответствие с решението на изпълнителния съвет на ОЗХО (EC-M-52/DEC.2 от 27 юли 2016 г.) новите контейнери по ISO бяха транспортирани до пристанището в Misrata с цел да бъдат изпратени в Германия за обезвреждане в специализиран обект. По време на декантирането в една от цистерните е настъпила екзотермична реакция. Поради неизвестния характер и високия вискозитет на материала, останал в цистерната, германските органи не можаха да я приемат за унищожаване. Първоначалните 45 декантирани цистерни все още се съхраняват в обекта в Ruwagha. Тези цистерни са в различна степен на разложение и в много от тях все още се съдържат остатъци от химическите вещества, които са полепнали по стените или които е било невъзможно да бъдат изцяло изпомпани. Освен това, приблизително 350 тона отпадъчни води от хидролиза на HD (дестилиран иприт) също се съхраняват в обекта в Ruwagha. Счита се, че много от контейнерите са пълни с реакционна маса, съдържаща високо киселинни и опасни химикали, които не са стабилизирани. Няколко контейнера, които са корозирали и при които се наблюдава теч, се нуждаят от допълнителна обработка за правилно обезвреждане.

В доклада от 83-тото си заседание (от 11 ноември 2016 г.) изпълнителният съвет на ОЗХО отправи искане към техническия секретариат на ОЗХО да вземе проби, когато положението със сигурността в Либия позволява това, но до този момент положението със сигурността не позволява това да бъде извършено. Вземането на проби от зоната може да се адаптира към положението със сигурността чрез заснемането на видеоматериали в реално време.

В своето решение EC-M-53/DEC.1 от 26 август 2016 г. изпълнителният съвет на ОЗХО — в точка 2 от постановителната част, в която приветства доброволните финансови вноски и ангажименти от различни държави — страни по Конвенцията, в подкрепа на операциите по унищожаване — отчете, че Европейският съюз, в очакване на одобрение в рамките на Съюза, е уведомил техническия секретариат за намерението си да предостави финансиране за унищожаването на оставащите декантирани цистерни и за почистването на околната среда в Ruwagha. Фактът, че Съюзът отделя своевременно внимание на този въпрос, ще даде възможност на Либия да се освободи напълно от предишните програми за химическо оръжие по екологосъобразен начин, което ще подчертае приноса на Съюза за региона и ще има както краткосрочни, така и дългосрочни последици.

2. Общи цели

Общата цел на действието е да допринесе за премахването и пълното унищожаване на запасите от химическо оръжие в Либия.

Конкретните цели са следните:

- цялостно приключване на операциите по почистване на бившия обект за съхранение на химическо оръжие в Ruwagha (провинция Al Jufra) по екологосъобразен начин, което подлежи на мерките за проверка, предвидени в Конвенцията за химическото оръжие;
- повишаване на капацитета на либийския национален орган (ЛНО), определен съгласно член VII, параграф 4 от Конвенцията за химическото оръжие, и на органите, участващи в унищожаването, обеззаразяването и обезвреждането на химически материали в Либия;
- обучение на лицата, ангажирани с тази дейност, да събират, регистрират и пренасят проби от почвата във и около склада за цистерни в Ruwagha в съответствие със стандартите на ОЗХО чрез използването на видеоматериали в реално време и запечатани камери на ОЗХО, с цел спазване на изискванията в доклада от 83-тото заседание на изпълнителния съвет.

3. Описание на дейностите

Техническият секретариат на ОЗХО ще предостави помощ на либийския национален орган, който ще носи крайната отговорност за цялостното приключване на операциите по почистване.

Техническият секретариат на ОЗХО ще сключи споразумение за принос със Службата на ООН за проектни услуги (UNOPS), за да бъде наето либийско експертно дружество за изпълнение на проекта и да бъде осигурено плащането на либийското дружество. ОЗХО, в партньорство с либийския национален орган, ще наблюдава и утвърждава извършената работа.

Дейност 1: Координационни срещи между техническия секретариат на ОЗХО, либийския национален орган, консултанти и експерти, както и технически посещения

Планираните дейности са, както следва:

- технически консултативни срещи между техническия секретариат на ОЗХО, либийските представители и техническия съветник по проекта на либийския национален орган. От съображения за сигурност срещите ще се провеждат в Тунис;
- посещения на представители на UNOPS и Либия в производствени предприятия и дружества за превоз, продажби и предоставяне на услуги.

Срок: през целия срок на изпълнение на проекта.

Дейност 2: Сключване на договори за услуги

Планираните дейности са, както следва:

- ангажиране на технически консултант за либийския национален орган;
- сключване на договор с инженерно дружество за проектирането на изпарителен басейн;
- наемане на местен персонал за дейностите по почистване;
- комуникационно оборудване в подкрепа на заснемането на видеоматериали в реално време с цел вземане на проби.

Срок: от първия до шестия месец на проекта.

Дейност 3: Техническо обучение и обучение по вземане на проби за либийския национален орган

Планираните дейности са, както следва:

- обучение на либийски представители от екипи за обучение, съставени от инспектори на ОЗХО, по събирането на проби, запечатването и системата за надзор;
- предоставяне на възможност за участие и обучение на либийски представители в областта на заснемането с камера и на видеоматериали в реално време в Тунис. Обучението на място не може да се извърши поради липсата на подкрепа от страна на Отдела за безопасност и сигурност на Организацията на Обединените нации, както и поради високите разходи за застраховка на наетите лица в опасната зона;
- вземане на проби от страна на обучените либийски представители.

Срок: от първия до третия месец на проекта

Дейност 4: Наемане и доставка на оборудване и материали, включително разходи за подмяна, ремонт и поддръжка

Наемане и доставка на оборудване в подкрепа на изграждането на изпарителните басейни. Ще бъдат положени всички усилия по-скоро за наемане на оборудване, доколкото е възможно, отколкото придобиване на права върху собствеността; въпреки това част от оборудването ще се счита за замърсено и неподлежащо на връщане. По този начин при приключването на проекта либийският национален орган ще придобие права върху собствеността и ще задържи част от оборудването. Химическите вещества за процеса на неутрализация, както и тръбопроводите и тръбните елементи, ще бъдат част от консумативите по проекта. Цялото оборудване, необходимо за основните строителни работи, т.е. кранове, булдозери, мотокари, ще бъде наето.

Набавянето и наемането на оборудване и материали от либийски дружества ще се извършват от UNOPS. Въпреки това някои елементи, в зависимост от целесъобразността и разходите, могат да бъдат набавени от ОЗХО.

Срок: през целия срок на изпълнение на проекта, доколкото и когато са необходими оборудване и услуги.

Дейност 5: Доставка на предпазни средства и системи за откриване, както и медицински доставки и подкрепа

При работа с опасни химически вещества е необходимо да се използват лични предпазни средства (ЛПС). Очаква се всички ЛПС да са замърсени, поради което трябва да бъдат унищожени на място. Неизползваното оборудване ще стане собственост на либийския национален орган по Конвенцията за химическото оръжие.

Доставката на оборудването и материалите ще бъде уточнена между ОЗХО и UNOPS.

Срок: през целия срок на изпълнение на проекта.

Дейност 6: Изпълнение на проекта

Техническият секретариат на ОЗХО ще осъществява надзор на управлението на програмата; това трябва да включва разработване на ключови етапи, вътрешни прегледи, надзор на договорните спазвания и финансово управление. Средствата няма да бъдат отпуснати от UNOPS на либийските дружества, докато либийският национален орган не потвърди писмено на ръководителя на програмата от страна на ОЗХО, че работата е извършена по удовлетворителен за него начин. Предвидените дейности включват:

- предоставяне на външни услуги или споразумение за специални услуги за техническа помощ при изпълнението на проекта;
- плащане на такси за управление за услугите по доставка и сключване на договори, извършени от Службата на ООН за проектни услуги.

Срок: през целия срок на изпълнение на проекта.

4. Примерен план за действие

Дейностите, които трябва да бъдат извършени в рамките на това действие, ще се състоят от подготвителен етап, следван от три оперативни етапа.

Подготвителен етап:

Ще бъде наето експертно дружество, което ще осигури обучение за либийския национален орган в областта на вземането на проби и ще предоставя технически съвети и подкрепа през целия срок на изпълнение на проекта. Ще бъде установено споразумение за финансов принос между ОЗХО и UNOPS за наемането на местни дружества за проектиране на изпарителния басейн, за предоставяне на неотложна медицинска помощ, за набавяне и наемане на необходимите стоки и за изпълнение на действията по почистване.

Първи етап:

От почвата около контейнерите с теч ще бъдат взети проби чрез видео наблюдение в реално време. Това ще включва видеоматериали в реално време, излъчвани към оперативния център, с цел инспекторите от ОЗХО да наблюдават вземането на проби и пакетирането. Контейнерите, които преди това са били декантирани преди изпращането на химическите вещества, ще бъдат измити с обеззаразителни вещества и вода, което ще бъде последвано от транспортиране на празните контейнери до топило предприятие за унищожаване. Водата, използвана за измиването, ще бъде събрана в контейнери, които вече ще са налични на място, докато се чака изграждането на изпарителния басейн.

Втори етап:

Ще бъдат проектирани и изградени два изпарителни басейна, които ще поемат материала, събран през първия етап, и неутрализираното преди това съдържание на 24-те цистерни, за естествено изпарение на водата и заравяне в земята на неопасните соли. Цистерните, използвани за неутрализиране на съдържанието на 24-те замърсени цистерни, ще бъдат транспортирани до топило предприятие за унищожаване.

Трети етап:

Приблизително 350 тона отпадъчни води от хидролиза на HD (дестилиран иприт), които понастоящем се съхраняват в обекта в Ruwagha, ще бъдат анализирани и обработени, според необходимостта, след което ще бъдат изпомпани в басейните с цел неутрализиране, стабилизиране, изпаряване и заравяне на земята.

5. Очаквани резултати

Очакваните резултати от действието са следните:

- пълно прекратяване на програмата за химическо оръжие на Либия;
- пълно почистване на бившия обект за съхранение на химическо оръжие в Ruwagha, Либия, включително чрез пълното унищожаване на 45 декантирани контейнера, в т.ч. транспортирането до топило предприятие и стабилизирането и унищожаването на 350 тона отпадъчни води от HD;

- предоставяне на техническо обучение и обучение по вземане на проби за либийския национален орган по Конвенцията за химическото оръжие;
- приключване, под ръководството на ОЗХО, на вземането на проби и транспортирането на почвата около контейнерите с теч.

6. Планирана продължителност

Предвижда се продължителността на проекта да бъде 20 месеца.

7. Видимост на Съюза

Видимост на финансирането от ЕС на прояви или заседания на ОЗХО: финансовата подкрепа от Европейския съюз ще бъде отчетена в докладите на генералния директор на ОЗХО и на изпълнителния съвет, отнасящи се до дейностите в Либия. Знамето на ЕС ще бъде поставено върху цялата проектна документация.

Видимост на финансирането от ЕС на оборудване: ОЗХО ще поиска от либийския национален орган да постави подобаващо обозначение върху цялото оборудване, закупено със средства от ЕС, което не е за еднократна употреба, в т. ч. логото на ЕС. ОЗХО ще отправи искане и към UNOPS да прилага такива разпоредби относно видимостта на финансовата подкрепа от Европейския съюз. Когато такова обозначение би могло да застраши привилегиите и имунитетите на ОЗХО или безопасността на персонала на организацията или на крайните бенефициенти, ще бъдат постигнати подходящи алтернативни договорености.

8. Управителен комитет

Управителният комитет за този проект ще се състои от представители на ЕСВД и на ОЗХО. Управителният комитет редовно — поне веднъж на 6 месеца — ще прави преглед на изпълнението на настоящото решение, включително посредством електронни средства за комуникация.

9. Докладване

На всеки шест месеца ОЗХО ще изготвя описателен доклад за напредъка с цел преглед на напредъка към цялостното изпълнение на резултатите по проекта. ОЗХО ще представи окончателен описателен и финансов доклад в срок от шест месеца след края на периода на изпълнение.
